

Légzésvédelem és légzésvédő eszközök (maszkok) használata

- COVID-19 vírus fertőzéssel kapcsolatban -

A COVID-19 vírus okozta világméretű járvány kapcsán számos alkalommal vetődik fel mind a lakosság, mind a munkavállalók légzésvédelmének a kérdése.

Ezzel kapcsolatban az alábbiak figyelembe vétele szükséges. (Megjegyezzük, hogy a többi védelmi iránnyal – szemvédelem, testvédelem – jelen összeállítás nem foglalkozik.)

SEBÉSZETI SZÁJMASZK

Az egészségügyi (sebészeti) szájmaszkok anyaga baktériumszűrő rendelkezik, amely egyes esetekben 98%-os, azaz megközelítik az FFP3D légzésvédő eszköz szűrési kapacitását.

A légzésvédelem értelmezésében a biológiai tényezők áthatolásával szemben ilyen mértékű ellenállás sem jelent azonban teljes körű védelmi képességet. A maszk ugyanis nem illeszkedik az arcra, emiatt nem zárja a légutakat, nem gátolja meg az alászívást.

A szájmaszk védelmi képessége – az alászívása miatt – nem értékelhető.

Kinek nem szükséges?

Az ENSZ Egészségügyi Világszervezet (WHO) egyértelmű ajánlása alapján **egészséges ember számára nem szükséges** a sebészeti maszk viselése, jelentősen nem csökkenti a fertőzés veszélyét, viszont álbiztonságot adhat, esetleg nem figyelnek a többi megelőző ajánlásra (pl. ne nyúljanak arcukhoz, szemükhöz kézmosás nélkül).

KINEK JAVASOLT?

A **légúti tüneteket mutató betegre javasolt** a sebészeti szájmaszk adása, hogy kevesebb - esetlegesen fertőzött légúti csepp kerüljön a levegőbe.

FFP2 ÉS FFP3 SZŰRŐOSZTÁLYÚ LÉGZÉSVÉDŐ ESZKÖZÖK

A szűrő típusú légzésvédő eszközök esetében (mint amilyenek a jelenleg javasolt FFP2 és FFP3 szűrőosztályú légzésvédő eszközök) a belélegzett levegő egy szűrőn áramlik keresztül, amely a szennyező anyag visszatartásával, szűrésével a levegőből eltávolítja és/vagy megköti a részecske, valamint a gáz, gőz halmazállapotú szennyezőket.

A környezeti levegőtől függő légzésvédő eszközök rendeltetése, hogy a levegőben levő szennyező anyagnak belélegzéssel a szervezetbe jutását az egészséget nem károsító (eltűrhető) szintre csökkentse. Ez egyúttal azt jelenti, hogy nem várhatunk el teljes körű, azaz 100%-os védelmet. Ennek oka az alászívásban rejlik. Az alászívás belélegzéskor az arc és a védőeszköz zárókerete mentén, valamint a szelepeknél és egyéb szerkezeti elemek mellett a környezeti levegőből a légzésvédő belső terébe (közvetlenül a légzőzónába) bejuthat környezeti levegő.

A részecskeszűrő félálarcok jele FFP (Filtering Facepiece Particulare). Teljesítményük, szűrési hatékonyságuk és legnagyobb teljes alászívásuk alapján 1, 2 és 3 osztályba sorolhatók.

A szűrőtípusú légzésvédő eszközök megengedett legnagyobb alászívása

Légzésvédő	Szűrőosztály	Megengedett legnagyobb alászívás (%)
Részecskeszűrő félálarc	FFP1	22
	FFP2	8
	FFP3	5

Fontos szabály, hogy az alászívás miatt szűrőtípusú légzésvédő eszközt *nem használhat szakállas munkavállaló*, mert a szőrzet meggátolja az arc és a légzésvédő eszköz peremének zárását, illetve felfekvését.

Egyszerhasználatos részecskeszűrő félálarcok osztályba sorolása

Szűrőosztály	Névleges védelmi tényező*	Védelmi terület
FFP1	5	Inert (kémiai reakcióba nem lépő) porok, nem veszélyes kategóriába sorolt szilárd részecskék (durva porok).
FFP2 FFP2 D	10	Finom porok, fibrogén porok, ásványi porok, közepesen veszélyes vegyi anyagok pora. Szilárd, folyadék fázisú aeroszolok, cseppek.
FFP3 FFP3 D	50	Mérgező porok és szilárd, folyadék fázisú aeroszolok, cseppek, permet (Pl. 3. veszélyességi besorolású biológiai kóroki tényezők /tbc/, növényvédő szerek, citosztatikumok).

* A névleges védelmi tényező tájékoztató jellegű adat, amellyel a gyártó azt fejezi ki, hogy a konkrét védőeszközt a munkahelyi megengedett koncentráció (ahol ilyen van) hány-szorosa értékéig ajánlják használatba venni.

A részecskeszűrő félálarcok **egyszer használatosak**, védelmi idejük előre nem határozható meg, több tényező mellett leginkább a munkatér levegőjében lévő légszennyezők koncentrációjának a függvénye. A használat során a levegőből kiszűrt szennyeződés felhalmozódik a szűrőn, az eltömődés következtében megnövekszik annak légzési ellenállása, amely jelzi a védőeszköz cseréjének szükségességét. Ez a megállapítás sajnos a biológiai kóroki tényezők okozta expozíciók esetében nem alkalmazható.

KINEK JAVASOLT?

Összhangban valamennyi mértékadó nemzetközi (CDC, OSHA, ECDC, WHO) szervezet szakmai álláspontjával az esetdefiníció alapján felmerülő **COVID-19 gyanús eset**, illetve **a megbetegedettek ellátása során az egészségügyi személyzet** légzésvédelmének biztosítására legalább FFP2, FFP3 szűrőosztályú légzésvédő alkalmazandó.

ÖSSZEFOGLALÓ

Összefoglalóan a maszkok használatára vonatkozó szabályok COVID-19 vírus fertőzéssel kapcsolatban:

- maszkot **egészséges ne** hordjon!
- **beteg sebészeti maszkot** hordjon!
- **egészségügyi személyzet**
  - **légtúti tünetekkel jelentkező beteg ellátása során** – sebészeti maszkot használjon!
  - **gyanús és megbetegedett esetek ellátása során** – legalább **FFP2, FFP3** szűrőosztályú maszkot használjon!

FONTOS!

Az új korona vírus terjedését úgy tudjuk a leghatékonyabban megakadályozni, ha kezünket gyakran mossuk szappanos vízzel, illetve fertőtlenítjük fertőtlenítővel.

TOVÁBBI SEGÍTSÉGRE VAN SZÜKSÉGE?

Amennyiben további kérdés merül fel Önben, az alábbi elérhetőségeken állunk az Ön szíves rendelkezésére:

- telefonszám: 06 80 277 455 és 06 80 277 456
- emailcím: koronavirus@bm.gov.hu
- honlap: <https://koronavirus.gov.hu/>
- facebook oldal és messenger: <https://www.facebook.com/koronavirus.gov.hu/>